

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena lista za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohman.

Štev. 1.

V Ljubljani, 15. januarja 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Ročna priprava za čiščenje detelje. — Skropljenje hmelja. — Moderne staje in gnojšča. — Gnojenje vinogradov. — Poučna stran vinske razstave v Ivanjokovcih. — Ali spada živinoreja v delokrog živinorejca ali živinozdravnika. — Gnojilni poskusi s čilskim solitrom. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Ročna priprava za čiščenje detelje.

Ponovno so se naši udje že obračali na nas zaradi priprave za čiščenje detelje, ki bi odgovarjala našim potrebam in ki bi ne bila predraga.

Taka priprava je važna za vsakega kmetovalca. Prvič si ž njo popolnoma očisti domačo deteljno seme za lastno porabo, drugič pa za lažjo in boljšo prodajo.

Največji strah pri deteljnem semenu je predenica in manjše čistilne priprave za deteljo so bile že dolgo zaželenje. Sedaj je taka priprava prišla v promet in je razširjena zlasti po Avstriji. Preizkušena in priporočena je od preizkusne postaje dunajske kmetijske visoke šole, od dunajskega državnega zavoda za preizkušanje rastlin in semenja, od nižjeavstrijske kmetijske zbornice na Dunaju ter od deželne kulture sveta v Gradcu.

To pripravo smo si tudi mi nabavili in jo preizkusili ter tudi naročili, da moremo postreči našim udom.

Ta priprava obstoji iz lesenega okvira, treh sit, krtačice in privijalca za vijake ter stane pri nas 400 Din. Okvir odn. sita so 4½ cm dolga in 30 cm široka ter se nanje sme nasuti naenkrat okoli pol kg semenja. Pri čiščenju navadno debelega deteljnega semenja je uporabljati najprej sito št. 4., pri drobnem pa sito št. 2. Prej pa je treba seme prevejati še z veternico.

Na situ št. 4. presejano seme je popolnoma očiščeno od **drobne in debele** predenice in tropotca in je sposobno kot prvovrstno blago za setev in za plombaranje.

Odpadke s sita št. 4. je devati v enaki količini na sito št. 2., pri čemur dobimo zrnje, ki je prosto tropotca in **drobne** predenice, ni pa prosto debele predenice, ako se je v zrnju nahajala.

Odpadke s sita št. 2. presejemo še skozi sito št. 1., pri čemur dobimo tudi od drobne predenice prosto seme, del debelejšega tropotčevega zrnja pa utegne še ostati vmes. Tako očiščeno seme je za setev brez ugovora porabno.

Končne odpadke je treba uničiti; ne smemo jih metati ne na smetišče ne na gnojšče ali pa pokladati živini ali perutnini.

Če je med deteljnim semenom tudi debela predenica, je treba posebno pazljivo postopati. To predenico izbira samo sito št. 4. Ako imamo drobno

deteljno seme in smo začeli čistiti najprej na situ št. 2., tedaj se v semenu še nahaja debela predenica. Iz njega jo odstranimo s posebnim sitom št. 7., ki ima okrogle luknjice. To sito je treba naročiti posebej. V okvir je sita tako vtikati, da je tista stran zgoraj, na kateri je vtisnjena številka (4., 2. ali 1.).

Običajno ima ta čistilna priprava samo sita št. 4., 2. in 1., vsa druga pa, kakor n. pr.:

Št. 0., ki služi za čiščenje drobnozrnatega odpadka.

Pod. 1. Priprava za čiščenje detelje.

Št. 6., ki služi za očiščenje semenja od debelejših primesi, in

št. 7., ki služi za očiščenje semenja od debele predenice, kakor je gori povedano in ki ga je treba naročiti posebej. Ta sita so po 140 Din.

S to ročno pripravo očistiš na dan 100—130 kg semenja.

Letos se je pridelalo nenavadno veliko deteljnega semenja. Ugotoviti pa moramo, da je drobnejšega zrnja kot običajno. Kdor hoče seme za domačo setev ali za prodaj očistiti in s tem doseči dragocenejšo blago in boljšo ceno, naj to pripravo naroči, dokler jo imamo še v zalogi. Če bi se zdela nabava te priprave predraga, naročite jo skupno.

J.

Škropljenje hmelja.

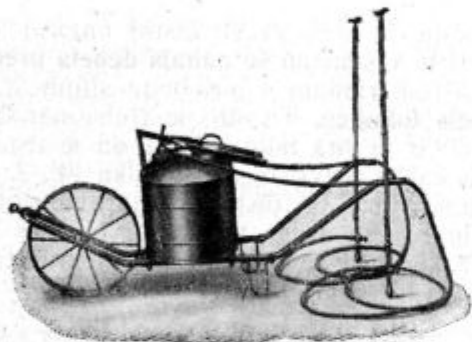
Prof. inž. V. Sadar.

Marsikje se sliši in tudi čita, da so naši hmeljniki zdravi, da ni na hmelju smoda (peronospora), temveč da so znaki, ki jih nekateri smatrajo za znake smoda, le posledice „ožiga“ ali kakih škodljivcev. Resnica pa je, in tej resnici je treba pogledati naravnost v obraz, da je naš hmelj okužen od smoda.

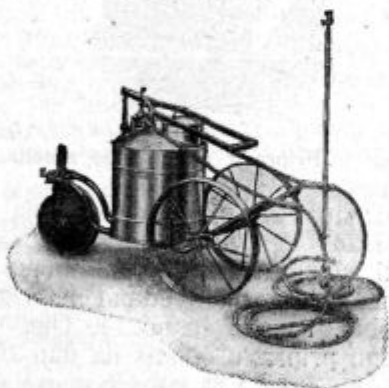
Golding še ni tako močno okužen, pozni hmelj pa popolnoma.

Že leta 1926. je češki strokovnjak dr. inž. Ctibor Blatný s fitopatološke postaje v Pragi potoval po Savinjski dolini in po Banatu in dokazal na divjem in na kulturnem hmelju v teh krajih splošno okuženje. Svoja opazovanja opisuje na široko v svoji knjigi o hmeljnem smodu. Ta strokovnjak je pre-potoval vse češke in nemške hmeljnike in je v tej bolezni temeljito podkovan. Navajam to avtoriteto na tem polju zaradi tega, ker bi morda hmeljarji mojim besedam ne verjeli.

Tudi sam sem letos mikroskopično opazoval začetkom meseca maja trsosece na listju v šolskem hmeljniku. Teh zarodkov trsosecev je bilo poleti malo, zato se je nekaterim našim strokovnjakom, ki še niso te bolezni docela preštudirali, zdelo čudno, da ne vidijo onih značilnih prevlek na spodnji strani listja, kakor jih opazujejo na trsu in na krompirju. Največ trsosecev se tvori spomladi

Pod. 2. Vozna škropilnica „Freya“ z enim kolesom.

Pod. 3. Vozna škropilnica „Freya“ na 3 kolesih.

in jeseni. Poletna vročina, posebno tako vreme (suho) kakor je bilo letos, ne ugaia tej glivici, zato v tem času ne tvorj tolikih trsosecev. V tem času vidimo že značilne poškodbe, lise, pege in sušenje listja. Tik pred branjem pa se prične kazati peronospora na storžkih.

Potoval sem ta čas po naših hmeljnikih in nešteto hmeljarjev me je vprašalo po vzrokih tega pojava. Ugibali so, ali je to morda mehanično poškodovanje storžkov, ali so morda storžki prezreli. Nihče ni mogel reči, da je to nekaj „žig“. Na mokrih in vlažnih mestih v hmeljniku in na poznem hmelju, so bili storžki zelo napadeni. Sedaj so mi hmeljarji pač verjeli, da je to zelo nevarna peronospora. Saj to je najbolj značilen pojav te bolezni! Na ta način je smod uničil lani nemški pridelek po Alzaciji in Nemčiji in ga skvaril do 30% pridełka!

Le letošnjem suhemu, smodu neugodnemu vremenu, in močni odpornosti našega Goldinga se moramo zahvaliti, da škoda ni bila pogubonosna.

Že imenovani Blatný izraža možnost, da se smod prilagodi tudi Goldingu, oziroma da odpornost Goldinga proti tej bolezni popusti, in zdi se, da se to dogaja, kajti vedno pogostejše opazujemo smod tudi na tej sorti. Izcinuje se posebna oblika smoda, ki ji tudi Golding ne bo kos.

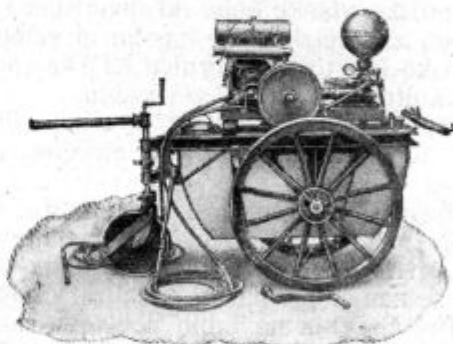
Ne smemo se vdajati nadam in križem rok čakati najhujšega, treba je pričeti z obrambo takoj, kajti smo že pozni. Čakamo že dve leti. Tudi naš hmeljar mora škropiti, kakor to delajo Nemci in Čehi, kajti še eno deževno leto in zlo bo popolno.

Zaenkrat bo **trikratno škropljenje zadostovalo**: prvič škropimo, čim zrastejo trte $\frac{1}{2}$ –1 m visoke, drugič ko so trte 2–3 m visoke in zadnjič enkrat pred cvetom. Bakrenoapnena brozga je za prvo škropljenje $\frac{3}{4}\%$, za drugo 1% in za tretje $1\frac{1}{2}\%$ -na.

Brozgo pripravimo kakor to delajo vinogradniki. 1% brozgo bi napravili n. pr. takole: V čeber

Pod. 4. Vozna škropilnica „Utta“.

Pod. 5. Vozna škropilnica „Wotan“.

s 50 l vode obesimo platneno vrečico, ki vsebuje 1 kg bakrene galice. V 12–24 urah se galica raztopi. V drugi posodi ugasimo ravnolično (1 kg) sveže žganega apna, da nastane gosta kaša, ki jo precedimo skozi drobno sito. Nato kašo razredčimo s toliko vode, da dobimo 50 l apnenega beleža. Nato vlivamo neprestano mešaje, raztopino apna v galico. Brozgo rabimo svežo, ne starejšo kot 24 ur. Brozga mora biti bistra, modra. Beleža prilijemo toliko, da nastane v brozgi alkalična reakcija, ki jo dokažemo s tem, da večkrat z brozgo namočimo lakmusov ali fenolftaleinov papir, ki ga kupimo v drogeriji. Če rdeči lakmusov papir pomodri ali beli fenolftaleinov pordeči, je tekočina ravnoprav močna. Da se brozga bolje prilepi na listje, dodamo na 100 l brozge 50 do 100 g sladkorja ali 35 g kazeina. Pri škropljenju moramo brozgo večkrat premešati, železne stvari ne smejo priti z njo v dotiko. Brozgo moramo kar **najfineje razpršiti** in poškropiti listje spodaj in zgoraj.

Udnino za leto 1928. je nemudoma poravnati!

Za pošteno škropljenje je potrebna dobra škropilnica.

Navadne hrbtnne vinogradske škropilnice ne nesejo curka visoko, z njimi moremo škropiti le prvič in drugič. Dorastle rastline dosežemo do vrha le z močnim curkom. Tvorница „Kovina“ v Mariboru prodaja nahrbtnne škropilnice Jesernikovega sistema s črpalko na bat z visokim pritiskom, ki je opremljena z dolgo bambusovo cevjo, ki seže do vrh hmelja. Z njo delata dva delavca.

Drugih domačih škropilnic nimamo. V inozemstvu pa obstojajo tvornice, ki izdelujejo prvovrstne nahrbtnne in prevozne škropilnice na ročni in na motorni pogon. Od češkoslovaških tvrdk imenujem tele: Bratje Sigmund v Olomucu, Halašta v Rakovniku, Herold v Homotavu in Lorenz v Ouholicach.

Zelo znana je nemška tvornica Gebr. Holder-Metzingen na Virtemberškem, ki prodaja več vrst hmeljnih škropilnic. Najvažnejše se imenujejo „Wotan“, „Utta“ in „Freya“.

Za male hmeljnike, ki jih je v Sloveniji največ, se mi zdi najbolj prikladna „Freya“. Je prevozna z enim ali tremi kolesi in na ročni pogon, ima sesalko na bat in dobro nošalko. Ker je pritisk 6—8 atm., drobno razpršuje. Cevi so do 5 m dolge. Drži do 100 l, tehta 70 kg. Posoda za brozgo je medena ali iz jeklene pločevine. Stane od 135 do 260 nemških mark.

„Utta“ bi bila za večje hmeljnike. Je na treh kolesih, vleče jo ena žival, pogon sesalke se prenaša z voznih koles, pogon vklopimo ali razklopimo kar med vožnjo. Pritisk 10 atm. Široka je 70 cm, tehta 250 kg, posoda za brozgo drži 160 l. Stane 800 mark.

Za velike posestnike ali zadruga bi prišla v poštev motorna prevozna škropilnica za hmelj „Wotan“. Široka je 70 cm, posoda za brozgo je medena in drži 200 l. Ker je na treh kolesih, jo lahko obrnemo na majhnem prostoru. Motor ima 4 k. s. in je na bencin. Dnevno razškropi 2000—3000 l tekočine; za 1 ha potrebujemo 5 ur. Stane 1500 zlatih Mark.

Kolikor mi je znano, ima zastopstvo tvornice Holder tvrdka P. J. Miovič, Maribor, Kopitarjeva ul. 6. Kdor si bo želel nabaviti škropilko te vrste, naj se obrne naravnost na zastopnika. Posebno priporočam „Freya“. Slike nam prikazujejo vse tri imenovane škropilnice za hmelj, ki so uporabne tudi za škropljenje sadnega drevja.

Kmetijska družba prodaja škropilnice za sadno drevje in za hmelj tvrdke Nechville na Dunaju, ki tudi dobro služijo in ki jo bomo opisali drugič.

Moderne staje in gnojišča.

V najnovejšem času povdarjajo kmetijski strokovnjaki, predvsem prof. dr. W. Winkler z vso vnemo, da je urediti hleve in staje na ta način, da prideta blato in scalnica oziroma gnojnica čim manj v dotiko in da dobivamo torej hlevski gnoj in gnojnico povsem ločeno. Pri uvaževanju tega načela je bilo mogoče dobiti visokovredno gnojnico z 8 gr in celo že z 10 gr dušika v 1 litru, dočim vsebuje 1 liter navadne gnojnice le 1 do 3 gr dušika, ki je najdragocenejša redilna snov. Ugotovilo se je namreč, da vsebuje živalsko blato izredno mnogo gli-

vic — v 1 gr do 10 milijard — in te glivice použijejo lahko raztopne dušičnate snovi v gnojnici in jih izpremenijo v težkorazkrojne beljakovine, ki učinkujejo v zemlji zelo pozno in le deloma. Iz tega razloga kaže urediti staje na ta način, da prideta blato in gnojnica čim manj v dotiko. Navodila za take naprave ozir. preuredbe, ki so umestne predvsem v dolinskih krajih, je dobiti pri vseh okrajnih kmetijskih referentih.

Z druge strani je nam znano, da so v napredni Švici, na Algaškem in v Vorarlberški splošno v navadi kratke staje, pri katerih se meša blato z gnojnico, tako da dobivajo gosto, z blatom pomešano gnojnico (nemški „Gülle“). Tudi inž. Marchal, poljedelski nadzornik tirolski se v zadnjem času z vso vnemo zavzema v strokovnih listih za ta način spravljanja živalskih odpadkov. — V smislu začetnih, uvodnih izvajanj bi moralo shranjevanje gnoja in gnojnice po švicarskem načinu povzročiti velike izgube na dušiku in bi moralo biti s tega razloga manj priporočljivo. Vsled tega bi nastala v kmetijski znanosti in praksi, če primerjamo prvi in drugi način spravljanja, nekako protislovje. To protislovje pa je samo navidezno, kajti uvaževati moramo, da je švicarsko spravljanje hlevskih gnojil običajno in umestno samo v planinskih krajih, v katerih igra poljedelstvo le podrejeno vlogo in v katerih se vsa gnojila uporabljajo skoraj izključno le na travnikih. Na travnikih pa učinkuje gosta gnojnica mnogo bolje in z dvakratno manjšo izgubo na dušiku, kakor hlevski gnoj, ki ga razprostremo in ki vsled tega, posebno pri vetrovnem vremenu in pri daljšem ležanju na zraku izgubi dve tretjini svojega dušika. Izguba na dušiku v mešanici blata z gnojnico je vsled razkrajjanja po glivicah torej mnogo manjša, kakor izguba na dušičnatih snoveh v hlevskem gnoju, ki ga raztrosimo po travnikih. Švicarski način spravljanja gnoja in gnojnice je torej v nepoljedelskih in čisto travniških krajih, kjer gre malodane ves gnoj le na travnike, popolnoma upravičljiv in na mestu. V naših dolinskih in nizkoplaninskih predelih z več ali manj razvitim poljedelstvom — torej v krajih, v katerih se uporablja hlevski gnoj večinoma na njivah — pa bo vsekakor umestnejša in priporočljivejša skrbna in čim hitrejša ločitev gnoja od gnojnice in — tozadevna primerna ureditev staj in gnojišč.

Fr. Wernig.

Gnojenje vinogradov.

Vsekakor zavzema pri gnojenju vinogradov hlevski gnoj prvo mesto, ker vsebuje dober domači gnoj vse redilne snovi v sebi, ki jih potrebuje trta za svoj razvoj. S poskusi sicer tekom let doženemo, katera umetna gnojila so najučinkovitejša v vinogradih, ali vkljub temu nam rabi umetno gnojilo v splošnem le kot spopolnilo hlevskega gnoja. Resnica pa je tudi, da v današnjem vinogradništvu ni mogoče brez umetnih gnojil izhajati, če hočemo na lažji in cenejši način priti do večjih donosov; to je pribito.

Kakovost hlevskega gnoja odvisi od živali same, od njene reje, zlasti pa od pravičnega spravljanja. Koliko se v tem pogledu pri nas greši, ker se po vinogradih razpeljan gnoj na dežju izpira ozir. na solncu in vetru suši, ni mogoče dovolj grajati. Tega

Načelnništva, pošljite čimprej nabiralne pole in vplačano udnino!

se morajo vinogradniki odvaditi, kajti hlevski gnoj se nikjer bolje ne počuti, kakor podkovan v zemlji. Ali pa vsaj na senčnatem prostoru v kupih stlačen in pokrit z zemljo.

Za dovoz gnoja je treba sedaj pozimi skrbeti, ko zapade dober sneg-sanenc. To priliko naj se izrabi do skrajnosti. Če nam primanjkuje hlevskega gnoja, naj se razpelje na lahko dostopna mesta kompost iz cestnega blata, gozdne prsti, listja iz gozdov itd., kajti ne smemo pozabiti, da je tudi kompost izborna nadomestilo za hlevski gnoj. Kratko rečeno: domačega gnoja in komposta naj bi bilo v vinogradu vedno dovolj v zalogi.

Mnogi si niso še prav na jasnem, kdaj je za gnojenje vinogradov najprikladnejši čas. Na splošno gnojimo v težkih ilovicah v jeseni ali pa tekom zime, če dopušča vreme, in sicer bolj močno (9—10 kg gnoja na 1 trto). Težko zemljo lahko gnojimo s svežim slamnatim gnojem. Znano je, da hlevski gnoj izredno izboljšuje zemljo tudi v fizikalnem oziru, jo rahlja, pomnožuje humus ali črno prst ter pospešuje obče razkrajanje organskih snovi v zemlji.

Lahko peščeno zemljo je pa bolj pomalem in v krajših presledkih gnojiti; tako zemljo lahko gnojimo tudi v zgodnji spomladi.

Na splošno je gnojiti vinograde po gotovem načrtu, najbolje v štiriletnem kolobarju. Gnoj je enakomerno, vsaj pedenj proč od trt (od debla) v vrstah raztrositi in plitvo, 15—20 cm globoko, podkopati; v lahkih zemljah nekaj globokeje. Nekateri gnojijo vinogradom tudi v jarke, ki so $\frac{1}{2}$ metra široki in 20 cm globoki. Če gnojimo trtam s kompostom, je treba seveda na vsak način še enkrat toliko komposta, kakor bi vzeli hlevskega gnoja.

Fr. Kafol.

Poučna stran vinske razstave v Ivanjkevcih.

V zadnjem „Kmetovalcu“ z dne 31. decembra 1927. je bilo kratko poročilo o uspehu te vinske razstave. Razstavljenih je bilo na njej vsega skupaj 144 vzorcev raznih letnikov največ pa l. 1927.

Ta razstava, ki je predstavljala vinogradništvo ormoško-ljutomerskih gor, je bila v mnogih ozirih poučna.

Predvsem so zanimala obiskovalca številna sortna vina napram vinom iz mešanih nasadov. Bilo je od 144 vzorcev le 57 vzorcev mešanega in 87 vzorcev sortnega vina. To priča, da prodira v tem vinorodnem kraju čim dalje bolj pridelovanje sortnega vina, ki ima višjo ceno in se tudi lažje proda. To je očiten znak lepega napredka.

Razstava je pa tudi pokazala, da je bilo med sortnim vinom nič manj kakor 13 sort različnega vina, in sicer:

23 vzorcev laškega rizlinga, 20 vzorcev šipona, 14 vzorcev belega burgundca, 7 vzorcev zelenega silvanca, 6 vzorcev muškata silvanca, 5 vzorcev drobnega rizlinga, 5 vzorcev rulandca, 2 vzorca muškatele, 1 vzorec modrega burgundca, 1 vzorec muškata damascenca, 1 vzorec traminca, 1 vzorec portugalka in 1 vzorec kabernet.

Pri takem številu sortnih vin nastane pač vprašanje, ali je prav, da gojimo v tem vinorodnem okolišju toliko raznovrstnih sort? Ali bi ne bilo

bolje, da se omejimo na manjše število? — Najbolj zastopane so bile 3 sorte, to so laški rizling, šipon (mozler) in beli burgundec. V resnici so bile te tri sorte tudi najbolj visoko ocenjene. Po 5 in 6 točk, torej najvišjo oceno, je prejelo 10 vzorcev laškega rizlinga l. 1927., 9 vzorcev šipona l. 1927. in 6 vzorcev belega burgundca l. 1927.

To število razstavljenih vzorcev kakor tudi ocena sama nam pričata, da je iskati bodočnost ondotnega vinogradništva pred vsem v teh treh sortah, v šiponu, laškem rizlingu in belem burgundcu, ki jih bo zaradi tega vpoštevati pred vsem pri novih nasadih ozir. pri obnavljanju opešanih vinogradov.

— n.

Ali spada živinoreja v delokrog živinorejca ali živinozdravnika.

Na zadnjem shodu gorenjskih živinorejcev v Kranju, 19. decembra 1927. je prišlo tudi do tega vprašanja. Nastalo je zaradi tega, ker smo dobili v deželo okrajne ekonomice ali kmetijske referente, katerim je poverjena naloga, da pospešujejo tudi živinorejo.

Po našem mnenju je vprašanje pristojnosti, komu naj pripade živinoreja, ali agronomu ali živinozdravniku, nepotrebno, ker je že po svoji naravi rešeno. Ako bi imeli interese nasprotnega mnenja malo več vpogleda v bistvo našega kmetijskega gospodarstva, bi sploh ne trebalo takega razpravljanja.

Ali da se to vprašanje stvari na ljubo pojasni, smatramo za potrebno, da se ga tudi v tem listu dotaknemo.

Kakor pove že ime samonasebi, spada živinoreja v delokrog agronoma kot strokovnjaka za živinorejo in ne živinozdravnika, ki mu je glavna naloga zdravstvo in kar je z njim v zvezi. V ostalem imata oba poklica toliko posla, da je le želeli, da se ga poprimeta z vso potrebno vneto in da se medsebojno podpirata.

Delo naših veterinarjev nam je znano že več kot 40 let. V tej smeri naj se to delo nadaljuje in razširi tudi z živinozdravniškim poukom po deželi. Hvalevredno je pri tem prizadevanje posameznih živinozdravnikov, da se iz posebnega zanimanja udeležujejo tudi na polju živinoreje.

Sicer je pa za organizatorično delo in za pouk v živinoreji poklican danes agronom-zivinorejec, ki je po svojih študijah in po praksi usposobljen za to in ki obvlada tudi vso ekonomijo in tehniko živinoreje, ki sta neločljivo združena z vsem ostalim gospodarskim obratom. Vsa živalska produkcija, vsa reja in raba ene in druge živine je stvar živinorejca in ne živinozdravnika.

Na višjih in visokih kmetijskih šolah se jemlje živinoreja v najpopolnejšem obsegu, tako kakor poljedelstvo, in ni prav nobenega vzroka podcenjevati to stroko napram oni poljedelstva. Obe sta enako popolni, enako vredni pa tudi enako potrebni za pospeševanje živinoreje po deželi. Po živinorejskih krajih bomo imeli v doglednem času vsa mesta zasedena z usposobljenimi agronomi-zivinorejci, tako da ne bomo trpeli nobenega pomanjkanja na teh strokovnjakih.

Ako so se pri nas posvetili posamezni živinozdravniki tudi tej stroki, kakor n. pr. rajni dr. Bleiweis, živinozdravnika Dular in Jelovšek, je to pri-

pisati tudi dejstvu, da nismo imeli drugih živinorejskih strokovnjakov in da je narekovala izdajo takih knjig dejanska naša potreba.

Slednjič pa še to dejstvo. Na veleposestvih je vsa živinoreja naravno tudi v rokah agronomov kot oskrbnikov in se živinozdravniki kličejo le v posameznih primerih bolezni. Služboval sem svojčas na veliki domeni na Češkem, ki je štela 12 dvorov-veleposestev. V posameznih hlevih je bilo po 100 do 200 glav živine. Vsa reja je bila v rokah dotičnega oskrbnika-agronoma in je imel pri domeni nameščeni živinozdravniki opraviti le z zdravljenjem obolele živine. In tako je tudi po drugih deželah. Anglija, ki je dežela najintenzivnejše in najbolj razvite živinoreje, tudi nima veterinarjev za pospeševanje živinoreje, ampak le agronome, kar je končno tudi samoobsebi umevno.

Gnojilni poskusi s čilskim solitrom.

V 23. številu „Kmetovalca“ z dne 15. decembra 1927. v članku „Gnojilni poskusi s čilskim solitrom“ se je vrnila pogrška, ki jo je treba popraviti. V dotičnih tabelaričnih izkazih kažejo namreč pridelane številke, **za koliko več** se je pridelalo v kg posameznih pridelkov na **gnojenem** prostoru kakor na negnojenem. Iz tamkajšnjega besedila namreč tega ni povzeti, in sicer na škodo članku, ki ima z doseženimi uspehi pokazati, kako dobičkonosno je gnojenje s čilskim solitrom.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 1. Imam preko 30 let star, precej čist nasad šmarnice, ki zelo bujno rase, medtem ko druge domače trte že zelo pešajo. **Ali bi lahko to šmarnico precepil v tej starosti za podlago?** (I. J. v B.)

Odgovor: Vsekako je šmarnica, ali kakor jo na splošno imenujemo, „noah“, v tej starosti nepriporočljiva kot podlaga. Če bi bil mlad nasad, okoli 10 let star, bi končno še šlo. Svetujemo Vam vsled tega in ker pešajo tudi ostale trte, da polagoma začnete misliti na prenavljanje vinograda. Pred vsem je treba vinograd razdeliti na dele, tako da lahko tekom let prenovite ves vinograd. Za podlage pa vzemite le ameriške trte, ki najbolj odgovarjajo tamošnji zemlji. Dandanes imamo že tako preizkušene podlage za vse različne zemlje, da se ni treba bati neuspehov. Sporočite nam samo, kakšno zemljo imate, potem Vam bomo natančno svetovali, katera podlaga je za Vašo zemljo najboljša. **K.**

Vprašanje 2. Imam več puranov, katerih se je že pred enim mesecem lotila na nogah neka kožna bolezen. Živali se kljujejo po nogah do krvi ter dirjajo iz kraja v kraj. Umil sem jim z lizolom in milom noge, dal sem očistiti in razkužiti z apnom kurnjake ter obvezal noge, a vse skupaj nič ne pomaga. Kaj mi je storiti, da ne bodo živali trpele toliko muke? **Kako naj zdravim kožno bolezen na nogah pri puranih?** (A. H. v Z.)

Odgovor: Bolezen, ki jo navajate, imenujemo apnene noge. Navadno nastopa ta bolezen v poletnem času. Živali se po nogah kljujejo in noge postanejo ponavadi debele in izgledajo, kakor bi bile razpokane in krastave. To bolezen povzročajo „pršice“, majhne živalce, bolezen samo pa imenujemo tudi garje ali grinje. Perutnina nima miru, močno slabi in včasih vsled tega tudi pogine. Odpravljamo jo na ta način, da pred vsem kurnjake temeljito razkužimo z ugašenim apnom. Droge, na katerih perutnina prenočuje, je temeljito ostružiti.

Pa tudi gnezda je s kropom popariti in očistiti, slamo pa premeniti. Sploh je vse to delo zelo skrbno izvršiti in od časa do časa ponoviti. Med tem časom je perutnini umiti noge z milnico in jih osušiti. Nato je namazati noge z mastjo, sestoječe iz 100 gramov sala ali svinjske masti in 5 gramov „Sanitola“, ki ga dobite pri Chemotehni v Ljubljani, Mestni trg 10. Mast je treba dobro vdrgniti, ona namreč omehuje grinte in „Sanitol“ pa zatire garje. Mazanje je v presledkih dveh dni ponoviti, dokler se kraste ne odlupijo in noge ne postanejo zopet gladke. Slednjič naj se noge še s sodovo vodo ali milnico dobro umijejo. **K.**

Vprašanje 3. Pri nas je navada, da cepimo na zeleno ameriške divjake, ko odrasejo 1 m visoko, ki jih potem navadno v drugem letu pogrubamo. Neki Primorac pa pravi, da je bolje, če spomladi divjake pri tleh cepimo, potem jih ni treba grubati. Kaj je na tem resnice? **Ali je bolje trte cepiti spomladi pri tleh ali šele pozneje, ko odrastejo?** (F. V. v Z.)

Odgovor: Med našimi vinogradniki je že tako ukoreninjeno zeleno cepljenje na visoko, ko so nad 1 m dolge, da jim je skoraj težko svetovati, da bi cepili pri tleh, kakor je to navada na Primorskem. Zeleno cepljenje je v naših razmerah odvisno tudi od vremena, zlasti junija meseca. Pri nas je treba na vsak način trte pred Sv. Petrom cepiti na zeleno, ker drugače nimamo dobrih uspehov. Če pa kdo hoče, lahko cepi trte tudi pri tleh. To delo izvršimo takole: Prejšnje leto posajene ameriške trte obrežemo spomladi, tako da pustimo komaj 1/2 cm dolgo lansko mladiko. Ko požene potem spomladi trta za peden dolgo poganjke, je vse slabše podbrati in pustiti le dva poganjka. Trte sadijo navadno globokoje in puste okoli trt jamice, tako da zamorejo trto cepiti na zeleno prav tik zemlje, in sicer pocepijo navadno dva poganjka v višini 15 cm. Ko se trta prime, odrežemo v jeseni drugi cepljeni poganjek. Ta način cepljenja ima svoje prednosti, kakor: delo se prej izvrši, cepljenje se bolje prime in tudi zamudno grubanje odpade. Velika prednost tega cepljenja je tudi to, da zamoremo že v drugem letu skoraj vse trte cepiti, medtem ko moramo pri visokem cepljenju večkrat čakati. Kako je izvršiti zeleno cepljenje trt na nizko, bomo v prihodnji pomladi natančneje opisali. **K.**

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Letušu je zborovala 4. decembra t. l. Od 30 udov je bilo 29 navzočih. Načelnik je poudarjal važnost združene samopomoči zlasti pri naročanju umetnih gnojil. Računi izkazujejo 30.703 Din prejemkov in 29.553 Din izdatkov. Za delegata je bil izvoljen načelnik Adalb. Sulzer. Pri slučajnostih sta se sprejela predloga za nabavo sadne škroplilnice in za imenovanje savinjskega hmelja. Sledilo je predavanje g. Kafola o sadjarstvu in g. Goričana o izboljšanju kmetijstva. Predavanja se je udeležilo z velikim zanimanjem 82 oseb.

Kmetijska podružnica v Braslovčah je zborovala 4. decembra t. l. Od 103 udov je bilo 44 navzočih. Načelnik je poročal o napredovanju podružnice in o nabavi strojev, tajnik pa o delovanju podružnice in o prošnjah za gospodinski tečaj in plemenjake. Računski zaključek izkazuje 5183 Din dohodkov in 3851 Din stroškov. V odbor so bili izvoljeni: M. Kralj načelnikom, Fr. Lah, Fr. Rojnik, Vin. Zagoričnik in Fr. Šporn. Za delegate pa Mart. Medved, Mih. Marovt in Mat. Bošnjak. Pri slučajnostih se je odboru naložilo, da se poteguje za namestitev živinozdravnika, za priskrbo plemenjakov, za znižanje carin in za prireditve gospodarskega tečaja. Sledilo je predavanje gg. Goričana in Kafola, kakor v Letušu (glej spredaj).

Kmetijska podružnica v Stražišču je imela svoj občni zbor v nedeljo, 4. decembra t. l. Od 27. udov je bilo 16 na-

vzočih. Načelnik je poročal o sejah in o dohodkih trijerja. Računski zaključek izkazuje 1230 Din prejemkov in 1215 Din izdatkov. Za delegata je bil izvoljen A. Križnar. Pri slučajnostih se je sklenilo, da prispeva vsak ud v pokritje dolga za brano 20 Din, kar ga opravičuje k brezplačni porabi brane, neudje pa morajo plačati dnevno po 10 Din od brane. Akcijo za priskrbo umetnih gnojil prevzame blagajnik Križnar. Sklenilo se je dalje prirediti predavanja o sadjarstvu in nabaviti sadno škropilnico.

Kmetijska podružnica Polhovgradec je zborovala 4. decembra t. l. Od 64 udov je bilo 31 navzočih. Načelnik je poročal, da je imela podružnica 49.216 Din denarnega prometa. Za delegata sta bila izvoljena Jan. Rus in Fr. Nartnik. Pri slučajnostih se je sprejel predlog za ustanovitev skladišča v Zaloгу za Črni vrh in predlog za prireditev sadjarskega in živinorejskega tečaja. Slednjic se je izrekla zahvala za podporo gg. Puciju in Sancinu.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK

V dvoletno vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru se sprejmejo 25. februarja 1928 **praktikanti** (vajenci). Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj osnovna šola z dobrim uspehom, telesna sposobnost. Prednost imajo kmečki sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanti posejajo jezikovni in računski pouk, drugače delajo z drugimi učenci zavoda praktično v vseh panogah šolskega gospodarstva pod strokovnim vodstvom. Zato dobivajo stanovanje in hrano brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1928./29. kot redni učenci; v slučaju ubožnosti imajo potem tudi prednost pri podelitvi brezplačnih mest v zavodu. To je najboljša pripravilnica za resne kmečke mladeniče s pomanjkljivo predizobrazbo za vstop v prvi razred prihodnjega šolskega leta. Lastnoročno, na celo polo pisane in kolkovane prošnje (20 in 5 = 25 Din) za sprejem praktikantov je poslati direktorji dvoletne vinarske in sadjarske šole v Mariboru takoj ali najkasneje do 25. januarja 1928. s sledečimi prilogi: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. zadnje šolsko izpričevalo in 4. izpričevalo o navedenosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pismeno. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razpisa. — Direktor Andrej Žmavc.

Mlekarsko-sirarski tečaj na specialni kmetijski šoli za mlekarstvo v Škofji Loki. Uprava specialne kmetijske šole za mlekarstvo v Škofji Loki javlja, da se bo 1. februarja t. l. otvoril na tej šoli drugi pet in polmesečni mlekarsko-sirarski tečaj. Za obiskovanje tega tečaja je predvidenih 10 mest za prosilce iz Slovenije. Kurzisti se vzdržujejo brezplačno iz razpoložljivih kreditov do 1. aprila t. l., to je do prevzema specialne kmetijske šole za mlekarstvo v Škofji Loki v upravljanje oblastnega odbora ljubljanske oblasti. O načinu vzdrževanja, odnosno eventualnega plačevanja vzdrževalnine po 1. aprilu t. l. pa bo kot kompetentno oblastvo še odločil ljubljanski oblastni odbor. Reflektanti naj naslove svoje lastnoročno napisane prošnje najkasneje do 20. t. m. na upravo specialne kmetijske šole za mlekarstvo v Škofji Loki. Prošnjam za sprejem naj prilože: 1. šolsko izpričevalo, da so dovršili vsaj 5 razredov osnovne šole; 2. dovoljenje očetovo, odnosno varuha za obiskovanje tečaja; 3. navedeno izpričevalo; 4. zdravniško izpričevalo; 5. dokaz o državljanstvu SHS (domovnica); 6. izkaz o premoženjskem stanju, potrjen od pristojnega davčnega oblastva. Reflektanti z dobrim šolskim uspehom, odnosno dokazano prakso v mlekarsko-sirarski stroki uživajo prednost pri odbiranju.

Gospodinjstva šola v Šmihelu pri Novem mestu razpisuje poletni gospodinjstvi tečaj, ki se bo vršil od 15. marca do 15.

avgusta 1928. V tečaj se sprejmejo notranje in vnanje gojenke. Prošnje za sprejem je vložiti najpozneje do 15. februarja t. l. pri vodstvu gospodinjstve šole v Šmihelu, p. Novo mesto, kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila. Prošnji, ki je kolka prosta, je priložiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Dva devetmesečna viničarska tečaja se bosta priredila ob 15. februarja do 15. novembra 1928 pri drž. trtnicah in drevesnicah v 1. **Pekrah**, pošta Limbuš in 2. **Kapeli**, pošta Slatina Radenci. V vsak tečaj se sprejme po 10 mladeničev. Pouk je v prvi vrsti praktičen in teoretičen. Gojenci dobe prosto stanovanje, brezplačno kmečko hrano in mesečno po 100 Din na roko, da si oskrbe pranje perila ter razne majhne potrebščine za telesno nego in za snazanje obleke in obuvala. V tečaj se sprejmejo viničarski in kmečki mladeniči iz mariborske oblasti, ki so stari najmanj 16 in ne več nego 24 let ter so dovolj močni za vsa vinogradniška dela. Primerno kolkovanin prošnjam za sprejem je priložiti: 1. krstni list, 2. zdravniško izpričevalo, 3. navedeno izpričevalo, 4. obvezo staršev, da puste prosilca 9 mesecev nepretrgoma v tečaju, in 5. odpustnico ljudske šole. Tako opremljene prošnje naj prosilci najkasneje do 1. februarja 1928. osebno izročijo upravniku državnega trtnega nasada v Pekrah ali Kapeli, kjer pač žele tečaj obiskovati. O sprejemu v tečaj bodo prosilci takoj po 1. februarju 1928. obveščeni. Tečajniki dobe ob zaključku tečaja izpričevala o doseženi sposobnosti za opravila v vinogradništvu in sadjarstvu.

GOSPODARSKE STVARI.

IV. vinski sejm „Ljutomerčana“ v Središču se vrši 24. januarja 1928. ob enajstih dopoldne v obširni zadružni kleti in gornjih obsežnih prostorih te hiše, 20 minut od kolodvora. Vinskim kupcem se bodo zopet nudila najboljša vina slavnega Ljutomersko-ormoškega vinogorja vseh leg, dobro vpeljani Posebno letos se izplača, da obiščete ta stari, dobro vpeljani vinski sejm, ker je lanska kapljica res izborne kakovosti in se vam bo nudil najboljši pregled črez razpoložljive množine vinskih sort od navadnega do najfinejšega blaga. Za polovično vožnjo je zadruga že prosila. Za topla jedila in prostore bo izdatno preskrbljeno. Vozovi, oziroma sani na kolodvoru na razpolago. Obiščite torej gotovo ta IV. vinski sejm v Središču. Cene bodo zmerne in blagu primerne kakor prejšnja leta, ko se je ta dan prodalo na tisoč hektolitrov Ljutomerskega vina.

Oddaja gozdnih sadik. Iz gozdnih drevesnic ljubljanske oblasti se bodo oddajale spomladi in jeseni 1928. sadike po sledečih cenah, ki veljajo za tisoč komadov. Smrečice semenke 3 letne po 90 Din, 4 letne po 100 Din, presajene sadike 4 letne po 110 Din, 5 in 6 letne po 125 Din; macesen 2 leten po 140 Din; črni in beli bor 2 leten po 80 Din; akacija 1 letna po 100 Din, 2 letna po 120 Din; ameriški jesen 2 leten po 180 Din, črna jelša 1 letna po 100 Din; črni oreh 2 leten po 1000 Din; kanadski topol 3 leten po 1000 Din. — Te cene veljajo za stranke, ki pridejo po sadike v drevesnice. V gornjih cenah so že všteti stroški za izkopavanje, sortiranje in štetje sadik ter za navaden omot. — Strankam, ki ne pridejo po sadike v drevesnice, se posebej zaračunajo dejanski stroški za prevoz do železniške postaje in za nabavo brzovoznega lista. Za naročila izven Slovenije so cene višje za 20% tarifne cene, ker je treba sadike močnejše zaviti. — Naročila na sadike sprejemajo pristojni sreski šumarski referenti in okrajni gozdarji.

Kožni sejm v Ljubljani se prične 23. t. m. ob osmih zjutraj in se vrši na prostoru Ljubljanskega velesejma. Tega dne dopoldne se bo kupovalo in prodajalo na drobno, zlasti pa bo Lovska zadruga oziroma „Divja koža“ prevzemala od zamudnikov v komisijo kože vseh vrst. Sprejemanje kož pa se

Udnino za leto 1928. je nemudoma poravnati!

brezpogojno zaključi tega dne opoldne. V tem času je tudi ogled posameznih partij kož, pripravljenih za dražbo. **Popoldne ob petnajstih** pa se prične dražba kož v sortiranih partijah. Prihodnji dan, 24. t. m., bo obračun s kupci in oddajale se bode kupecem izdražene kože. Kdor ima kože divjih živali, naj jih takoj pošlje na naslov „Divja koža“, Ljubljana, Velesejem. Če mu ni kaj znano, naj istotam zahteva pojasnila, ki jih dobi brezplačno z obratno pošto.

KMETIJSKE NOVICE.

Uspeh mednarodne organizacije kmetijstva. Društvo narodov je izvolilo člane posvetovalnega gospodarskega komiteja (Comité consultatif économique). Med njimi je razen enega zastopnika Mednarodnega kmetijskega zavoda v Rimu še devet zastopnikov kmetijstva. Posebno razveseljuje dejstvo, da je bilo med njimi izvoljenih več vodilnih osebnosti nove Mednarodne organizacije kmetijskih združenj, kakor Jules Gautier, predsednik osrednje zveze kmetijskih organizacij Francije, nemški državni minister dr. Hermes, predsednik državnega odseka nemškega kmetijstva, in prof. dr. Laur, ravnatelj šviske kmetijske zveze. Vsi ti so člani mednarodne kmetijske komisije v Parizu. Ko se je svojedobno pripravljala konferenca svetovnega gospodarstva v Genfu, se je kmetijstvo omenjalo le mimogrede, in sicer med zastopstvom industrije. Šele posredovanju kmetijskih organizacij raznih držav in mednarodnega zavoda v Rimu se je posrečilo zagotoviti tudi kmetijstvu posebno zastopstvo. Ta konferenca je končno morala ustanoviti posebno komisijo za kmetijska vprašanja. Šele na podlagi njenih zahtev je gospodarska konferenca važnost kmetijskega problema za položaj svetovnega gospodarstva postavila v pravo luč. Z izvolitvijo novega komiteja načelno prizna Društvo narodov enakopravnost kmetijstva z industrijo in trgovino. Posebno je še poudariti, da si je Društvo narodov s tem zagotovilo ne samo sodelovanje mednarodnega kmetijskega zavoda v Rimu, temveč tudi direktno pomoč kmetijskih organizacij. Smemo torej upravičeno pričakovati, da bo kmetijstvo na tej novostvorjeni podlagi v mednarodnih vprašanjih svoje želje in mnenja lahko uspešno poudarjalo in jih uveljavljalo.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Odsek za posmrtno pomoč. Društvo kmet. strokovnjakov za ljubljansko in mariborsko oblast, odsek za posmrtno pomoč, je v odborovi seji dne 19. XII. 1927. sklenilo, da se podaljša prvi ugodnejši rok vplačevanja do 31. marca 1928. To v vednost vsem onim cenjenim tovarišem, ki nameravajo še pristopiti, z vabilom, da izrabijo določeni rok vplačevanja, ker je pozneje pristopnina občutno višja. — Dosedaj je pristopilo 21 članov.

DRUŽBENE VESTI.

Na udanostno brzojavko o priliki družbenega občnega zbora je prejelo predsedstvo iz kabinetne pisarne: „Predsedniku Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani. Njegovo Veličanstvo Kralj se srčno zahvaljuje za izjavo udanosti in zvestobe, katero ste poslali v imenu slovenskih kmetovalcev prilikom občnega zbora Kmetijske družbe za Slovenijo. — Minister Dvora.“ —

Načelnike tistih podružnic, ki še niso doposlali nabiralnih pol z udnino vred, ponovno prosimo, naj to nemudoma store, da se razpošiljanje prihodnje številke „Kmetovalca“ ne bo zavleklo.

Današnje prvo številko „Kmetovalca“ pošljemo vsem dosedanjim prejemnikom, drugo številko pa brez izjeme samo

tistim, ki do 31. januarja t. l. plačajo udnino, oziroma naročnino v iznosu 20 Din.

Pozivljamo torej še enkrat vse ude zamudnike, da nemudoma vplačajo ali dopošljejo po 20 Din kot udnino odnosno naročnino, in sicer ali pri podružnici ali pri Kmetijski družbi v Ljubljani, drugače se jim bo moralo ustaviti pošiljanje lista že s prihodnjo številko.

Kazalo za „Kmetovalca“ za l. 1927. je sestavljeno in bo v kratkem dotiskano. Doposlalo se bo brezplačno vsem onim, ki to žele. Naroči se lahko pismeno ali osebno v pisarni Kmetijske družbe, Turjaški trg 3./I.

URADNE VESTI.

Zapisnik

rednega občnega zbora Kmetijske družbe za Slovenijo, v sredo, 28. dec. 1927. v „Unioni“ v Ljubljani, ob enajstih dopoldne.

Zborovanje je vodil družbeni predsednik g. Ivo Sancin. Od družbenega glavnega odbora so bili navzoči gg.: podpredsednika Jarc in Pipan ter odborniki Ažman, Bajuk, Brenčič, Globevnik, Hočevvar, Hrastnik, Hribernik, Jan, Košar, Meden, Mencinger, Pavlin, Petovar, Remškar, Steblovnik, Supanič, Urek. Navzoča sta bila tudi oba preglednika računov gg. Piber in Roškar. Zapisnik je vodil družbeni ravnatelj inž. Lah.

Mariborsko oblast je zastopal šef oddelka za kmetijstvo g. inž. Zidanšek, ljubljansko pa šef kmetijskega oddelka g. vet. Franc Černa.

Od 277 podružnic, ki so bile upravičene na družbeni občni zbor poslali 394 delegatov, je bilo zastopanih 219 podružnic s 300 delegati, in sicer iz Kranjske 128 podružnic s 185 delegati, iz Štajerske 87 podružnic s 111 delegati, iz Koroške pa 4 podružnice s 4 delegati.

G. predsednik Ivo Sancin je ob enajstih otvoril občni zbor Kmetijske družbe in ugotovil sklepčnost.

Pozdravil je navzoče delegate, dalje zastopnika mariborskega in ljubljanskega velikega župana inž. Zidanška in Černeta, zastopnika mariborskega in ljubljanskega oblastnega odbora Supaniča in prof. Jarca ter novinarje.

1. Predsedniško poročilo.

Preden je podal svoje predsedniško poročilo, je predlagal predsednik občnemu zboru, naj se odpošlje pri tej priliki Nj. Vl. Kralju **udanostno brzojavko**, kar so navzoči soglasno in z odobravanjem sprejeli.

Nato se je spomnil predsednik letos umrlega prof. Franketa, ki je bil velik prijatelj našega kmetijstva in kmečkega naroda.

Tudi če Kmetijska družba ni in ne sme biti političen forum, vendar mislim, da tudi iz naše srede pozdravimo pakt prijateljstva, ki se je pred kratkim sklenil med našo kraljevino in francosko republiko.

Ti spomini so še trdneje zvezani s spomini na slavne uspehe naše hrabre vojske. Ti so postavili temelj trajnemu prijateljstvu med našim in francoskim narodom in ravno zaradi tega je bilo sklepanje trajnih pogodb s Francijo jako simpatično sprejeto v vsej naši državi. Mi, kmetovalci, producenti pričakujemo, da bo ta prijateljska vez prišla do izraza tudi na ekonomskem polju. Glavno je, da nas bodo zastopali pri trgovskih pogajanjih tudi s Francijo ljudje, ki bodo znali ščititi in čuvati naše agrarne interese in ki bodo znali postaviti trajen temelj za intenzivno gospodarsko sodelovanje obeh držav.

Pri zadnjih trgovskih pogajanjih s Francijo je izgledalo, kakor da niso bili dovolj varovani interesi naših vinogradnikov. Če se uresniči to vest, — baje je pogodba že sklenjena, a še ne ratificirana — da so se dale velike ugodnosti uvozu francoskih vin, potem bodo naši vinogradniki hudo prizadeti, ne toliko zaradi olajšav pri uvozu francoskih vin, kakor zaradi tega,

Načelnikstva, pošljite čimpreje nabiralne pole in vplačano udnino!

ker bodo imele bogate vinorodne države Italija in Grčija vsled pogodb, ki jih imamo s temi državami, iste olajšave in ugodnosti za uvoz svojih vin, kakor jih ima Francija. Zaraditega je smatrala Kmetijska družba za svojo dolžnost, da opozori z obširno spomenico odgovorne faktorje na nevarnost, ki preti obstanku naše države.

Z republiko Avstrijo se ima obnoviti oziroma podaljšati trgovska pogodba. Ker je prišlo v javnost, da se hočejo pri obnovitvi te pogodbe oškodovati interesi zlasti slovenskih živinorejcev, je smatrala družba za svojo dolžnost, da vloži proti eventualnemu popuščanju v tem pogledu odločen protest. Kmetijska družba je tozadevno sklicala anketo v Ljubljani, na katero so bile povabljene vse gospodarske korporacije, kakor n. pr. Trgovska zbornica, Zadrugne zveze, Ekonom itd., in na kateri se je razpravljalo o vseh tozadevnih vprašanjih, zlasti pa o trgovski pogodbi z Avstrijo.

Tretje vprašanje, katerega rešitev je postala akutna, je izenačenje vseh davkov v naši državi. To vprašanje je eminentno gospodarsko in se tiče v prvi vrsti naš Slovencev.

Gospodarske razmere v Sloveniji so tako žalostne, kakor niso bile še nikdar doslej. Da se napravi enkrat že konec takim razmeram, se mora najprej urediti davčno vprašanje. V naši državi vlada še vedno neenakost, ki otežuje gospodarsko delo in napredek v naših krajih. Zaraditega je potrebno, da najodločneje zahtevamo, da se izglasuje takoj edinstven zakon o neposrednih davkih in da tak zakon tudi takoj stopi v veljavo in da se to življensko vprašanje nas takozvanih prečanov spravi enkrat za vselej z dnevnega reda.

Apeliramo na vse naše poslance brez razlike strank, da dvignejo svoj glas v Narodni skupščini za hitro in pravično rešitev tega problema. Te faktorje tudi prosimo, da se čimprej reši vprašanje poljedelskih kreditov, eno najvažnejših vprašanj za rešitev našega kmetovalca pred gospodarskim polomom.

K sreči imamo pri nas jako dobro in koristno organizirano zadružništvo, kateremu se imamo mnogo zahvaliti za napredek kmetijstva v naši lepi Sloveniji. Dolžnost vlade bi bila, da to naše zadružništvo bogato podpre s cenenimi krediti, kajti šele tedaj se bo eventualno naš kmetovalec mogel rešiti dolgov, ki ga danes tarejo in ubijajo njegovo življensko silo.

Vprašanje poljedelskega kredita naj se čimprej reši in dolžnost naših državnih poslancev brez razlike strank je, da se za rešitev nujno zavzamejo.

Še eno vprašanje je, ki je v zadnjem času razburilo vso Slovenijo. To vprašanje je v prvi vrsti kulturno, je pa tudi gospodarsko vprašanje. Ne bom na dolgo in široko govoril o tem vprašanju, saj se je razpravljalo na nešteti shodih, zborovanjih itd. To je vprašanje obstoja naše slovenske univerze. Po stoletni borbi je prišel naš slovenski narod do svoje univerze in sedaj se nam hoče ta univerza takorekoč vzeti — izgovorom, da se mora štediti — navzlic temu, da se je dosedaj postopala prav po mačehovski z njo.

Prenesti se hoče tudi višja kmetijska in gozdarska šola iz Zagreba v Beograd, šola, ki je danes ena najboljših visokih kmetijskih šol, kar jih je.

Soglasno je bil sprejet

protest

proti nameravani okrnitvi ljubljanske univerze in proti premetitvi oziroma ukinitvi nekaterih drugih visokih šol v državi.

Dalje protestira občni zbor proti prenosu poljedelske fakultete iz Zagreba v Beograd in proti okrnitvi živinorejske fakultete v Zagrebu.

Končno občni zbor prav odločno protestira proti ukinitvi srednje kmetijske šole v Mariboru.

Naša Kmetijska družba je letos hotela obhajati 160 letnico svojega obstoja ter v ta namen sklicati izredni občni zbor in prirediti jubilejno kmetijsko razstavo v večjem obsegu. Zaradi

državnozbornskih volitev je preložila to slavnost na prihodnje leto.

Občni zbor je vzel na znanje predsednikovo poročilo.

2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1926. je podal družbeni ravnatelj inž. Lah. (To poročilo se posebej objavi.)

Občni zbor je sklenil, naj se poročilo za prihodnji občni zbor natisne in pred zborovanjem doloži delegatom, da ga prouče.

Nato se je poročilo ravnatelja odobrilo.

3. Predložitev družbenega računa za l. 1926.

G. predsednik je prečital bilanco in račun izgube ter dobička in kratko pojasnil posamezne postavke. Denarni promet je znašal 6,131.441.20 Din. Čisti dobiček pa 16.738.65 Din.

Posebno je poudarjal, da je družbeni list „Kmetovalec“ pasiven, kajti s 15 Din, ki jih dobi družba od uda, ni krit niti tisk. Omenjal je tudi brezbriznost večine udov za ta strokovni list, ki ga premalo čitajo. Kot zanimivost je prečital dopis neke ženske, ki želi naročiti „Kmetovalca“ zaradi papirja. Izguba pri „Kmetovalcu“ znaša letno okrog 45.000 Din. Tudi družbena gospodinjstva šola je precejšnje breme za družbo, ker jo stane letno nad 50.000 Din. Ta izguba se deloma krije z državnimi podporami. Mislimo bo treba na to, da prevzamejo ta zavod obe oblastni skupščini, ki sta na tem enako zainteresirani.

(Dalje prih.)

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo. SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Barje, na Svečnico, 2. februarja 1928. ob dveh popoldne „pri Mokarju“; Cerklje pri Kranju, v nedeljo, 29. januarja 1928. po popoldanski službi božji v občinski pisarni; Guštanj, na Svečnico, 2. februarja 1928. ob devetih popoldne v gostilni „Balkan“; Koprivnik, v nedeljo, 29. januarja 1928. ob dvanajstih v hiši načelnika; Loče pri Poljčanah, na Svečnico, 2. februarja 1928. ob treh popoldne v šoli; Ziri, v nedeljo, 29. januarja 1928. ob treh popoldne pri načelniku Ivanu Kavčiču.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Seno in žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	350.— do 355.—	— do 350.—	— do 325.—
	rž	1 .	320.— do 350.—	300.— do 325.—	— do 325.—
	ječmen	1 .	320.— do 330.—	300.— do 325.—	— do 325.—
	oves	1 .	280.— do 315.—	275.— do 300.—	— do 300.—
	proso	1 .	260.— do 300.—	275.— do 300.—	— do 300.—
	koruza (nova, sušena)	1 .	270.— do 275.—	275.— do 300.—	— do 300.—
	ajda	1 .	270.— do 280.—	275.— do 300.—	— do 300.—
	fižol, ribničar	1 .	425.— do —	400.— do 500.—	— do 500.—
	fižol, prepeličar	1 .	525.— do —	— do —	— do —
	krompir	1 .	125.— do 150.—	75.— do 125.—	— do 125.—
Seno in žitni in drugi pridelki	sladko seno	1 p	80.— do —	80.— do 80.—	— do 80.—
	kislo seno	1 .	60.— do —	— do —	— do —
	slama	1 .	50.— do —	40.— do 45.—	— do 45.—
Goveja živina	Voli I.	žive teže 1 kg	8.50 do —	7.50 do 8.—	— do 8.—
	II.	1 .	7.— do —	6.50 do 7.—	— do 7.—
	III.	1 .	6.50 do —	— do —	— do —
Goveja živina	Krave, klobasari	1 .	3.— do 4.—	3.— do 4.—	— do 4.—
	(Prigon v Ljublj. 154, v Marib. 470 glav).				
	Teleta	žive teže 1 kg	10.— do 11.—	— do —	— do —
Goveja živina	(Prigon v Ljublj. 16 v Marib. 6 glav).				
	6—8 tednov stari	komad	200.— do 300.—	180.— do 220.—	— do 220.—
	3—4 mesece stari	—	— do —	350.— do 400.—	— do 400.—
Prasidi	5—7 mesece stari	—	— do —	450.— do 480.—	— do 480.—
	debel	žive teže 1 kg	— do —	10.— do 11.50	— do 11.50
	debel	mrtve 1 .	— do —	15.— do 17.—	— do 17.—
Prasidi	(Prigon v Ljublj. 29, v Marib. 86 glav).				
	piščanec	komad	— do —	20.— do 35.—	— do 35.—
	kokoš	komad	25.— do 40.—	35.— do 45.—	— do 45.—
Perutnina	mleko	1 lit.	2.50 do 3.—	— do 3.—	— do 3.—
	smetana	1 .	— do —	12.— do 14.—	— do 14.—
	čajno maslo	1 kg	50.— do 60.—	50.— do 55.—	— do 55.—
Mleko, maslo, sir, jajca	surovo maslo	1 .	40.— do 44.—	— do 40.—	— do 40.—
	bohinjski sir	1 .	28.— do 32.—	— do —	— do —
	sirček	1 .	10.— do —	4.— do 10.—	— do 10.—
Kuri	jajca	komad	1.75 do 2.—	1.50 do 2.—	— do 2.—
	trda drva	1 m ³	150.— do —	140.— do 150.—	— do 150.—
	mehka drva	1 .	75.— do —	105.— do 115.—	— do 115.—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohman. — Tisk J. Blasnikova nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

Proti metljivosti pri govedih in ovcah izvrstno preizkušeno sredstvo.

Od profesorjev in oblasti v tu in inozemstvu
z odličnim rezultatom preizkušeno.

Ne vsebuje nikakih škodljivih

slovi. — **Sigurno delo**

**vanje! — Po
cenil**

FILINOL

Vestna
izdelava pod
stalnim nadzorstvom
strokovnjaka, radi tega so
neuspehi izključeni.

Carl Buchner in sin d. d. München

Glavno zastopstvo:

Dipl. inž. kem. MILAN ROJAN, Zagreb
Petrinjska ul. 3. Telefon 11-03. Brzjav: MIRO.

Pri naročbi „FILINOLA“, prosimo, to se točno označi, ali se hoče zdraviti goveda
ali ovce, potem koliko glav in približno težo.
Naš preparat „FILINOL“ se dobi v vsaki lekarni ali pa pri gornjemu glavnemu
zastopniku kateri Vam naročila takoj izvrši.

Vnetje sramnice!

„Bissulin“ mi je pomagal pri več kot 1000 živalih.

Živinozdravnik D. Deutsche Tierärztliche Wochenschrift 1911, Nr. 11.

Nad 300 krav je bilo z „Bissulinom“ s popolnim
uspehom ozdravljenih.

Živinozdravnik Dr. S. Berliner Tierärztliche Wochenschrift 1908, Nr. 16.

„Bissulin“ se izdaja le na živinozdravniško
odredbo.

H. Trommsdorff, Chem. Fabrik, Aachen. Zastopnik
„Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica št. 8.

„ROVINA“

D. D.

MARIBOR

izdeluje

PERONOSPORA

BRIZGALKE

vseh priznanih
sistemov. 12

Prvovrstne cepljene trte

z največjo garancijo dobite po
znižanih cenah iz trsnice

„MITINAC“ SMEDEREVO.

Zahtevajte cenik od g. Ž. Popovića,
ekonoma, Smederevo ali od g. M. Obre-
novića, Beograd, Poenkareva ul. 35.
Telefon 18—51.

**Kmetovalci
gnojite s**

Kalijsko soljo

na en hektar (1 ³/₄ orala) s sledečimi količinami 40 % Kalijske soli: Na žitih in travnikih: 100—150 kg
(50—75 kg). Na krompirju, repi, pesi, detelji in koruzi: 200—300 kg (100—150 kg). Na hmelju, vinogradu
in sočivju: 250—350 kg, (125—200 kg).

Podčrtane količine kalijske soli rabite le tedaj, če niste zadostno gnojili s hlevskim gnojem, drugače rabite manjše
količine. Letno gnojenje s 40 % kalijsko soljo, superfosfatom in apnenim dušikom je edino sredstvo za doseg najvišjih
pridelkov. Tako gnojenje imenujemo **polno gnojenje**. Že mešeno gnojilo „Nitrofoskal Ruše“ je zelo priporočljivo.

Agrikulturno kemični urad Zagreb, Trg. N. br. 4/b

ta zavod ki, deluje po nalogu znanega nemškega »Kali sindikat«-a, Vam daje brezplačna pojasnila in brošure od vseh
vrst umetnih gnojil.

ARBORIN

najboljše sredstvo za zimsko pokončavanje sadnih škodljivcev (kaparjev,
krvave uši, listne uši i. t. d.) se dobi pri sledečih prodajalcih:

LJUBLJANA: **CHEMOTECNA**, Mestni trg 10, (proizvajalec)

LJUBLJANA: Kmetijska družba, Turjaški trg 3

MARIBOR: Kmetijska družba, Melska cesta 12

NOVO MESTO: Podružnica Kmetijske družbe

BREŽICE: Zveza podružnic Kmetijske družbe za Brež, okraj

CELJE: Filip Vrtovec, krajca Petra cesta

KAMNIK: Anton Lap

KOČEVJE: Podružnica Kmetijske družbe

KRANJ: Franc Berjak

KRŠKO: Ivanuš Edvard

LAŠKO: Podružnica Sadjarskega društva

LJUTOMER: Martin Sijvar, Ormožka cesta

MOKRONOG: Srečko Sircelj

ORMOŽ: Jakob Kukovec, vrtnar, Hardek

PTUJ: Brezovnik, Franc, nasproti samostana

SEVNICA: Josip Škerl

SLOV. BISTRICA: Podružnica sadjarskega društva

SOSTANJ: Ivan Senica

Zahtevajte navodila za uporabo pri prodajalcih.

Priporočamo neizogibno potrebne knjige:

Kmetijsko gospodarstvo, za praktične kmetovalce	
V. Rohrman, vezano	Din 26—
Zbirka domačih zdravil kakor jih rabi slov. narod	Din 20—
Trtna uš in trtoreja, po najnovejših izkušnjah	„ 6—
Jetika, današnje strogo znanstveno moderno zdrav- ljenje jetike in za zdravnike, 11. pomn. izdaja	„ 14—
Mlinarjev Janez, slovenski junak ali uplemenitba Teherčanov, vezano	„ 18—

Vse knjige za kmetijsko gospodarstvo priporočamo po
originalnih cenah. Zahtevajte specialni seznam od:

Knjigarne GORIČAR & LESKOVŠER v Celju.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 heseb stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo spre-
jemne ozlasov za prihodno številko.
Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Samo iz domačega platna

se perilo ne trga! Zato pa dajte v tkanje laneno
prejo, da jo stke v domače platno tkalnice
„Krosna“ v Ljubljani, Zrinskega cesta 6. 290

Kupujemo vsakovrstno

zlatu, srebro, zlato in srebrni denar.

Plačamo najvišje cene! Tovarna za ločenje dra-
gih kovin, Ljubljana-Sišta, Jernejeva c. 8. 243

Sadno drevje, trte in vrtnice!

jablane: mašančger, Damason, Car Aleksander,
Boskopski kosmač, ter visokodebelnate vrtnice
enolejne cepljene na šipek, zelo močno cvetoče,
vseh vrst, nadalje cepljene trte na Rip. p. in
Göthe št. 9, mozier (šipon) in ranfol beli, ima na
prodaj: Graščina Dornava, pošta Moškanjci pri
Ptuju. 295

15 mesecev star bik

čistokrvne montažonske pasme, na paši vzrejen,
ima na prodaj Graščina Čemšenik, pošta Dob pri
Domžalah. (Cena po dogovoru). 301

Upravnik,

44 let star, poročen, z dolgoletno prakso v vseh
panogah kmetijske (žena izborna gospodinja) želi
premeniti službo oskrbnika na kakem večjem po-
sestvu. Cenj. ponudbe na upravištvu „Kmeto-
valca“ pod št. 305. 305

Viničarja

z najmanj 3 delavnimi močmi išče Oskrbništvo
Novikloster pošta Sv. Peter, Savinjska dolina. 303

Hlapec

kateri zna dobro molziti, samski, se sprejme.
Oskrbništvo Novikloster, pošta Sv. Peter v Sa-
vinjski dolini. 304

Vabilo

na občni zbor „Pašne zadruge za občine Selca,
Železniki in Sorica“, ki se vrši dne 2. svečana
po prvi sv. maši v „Zadruzi“ na Čemšnici. Dnevni
red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odo-
britev računskega zaključka za leto 1927. 3. Likvi-
dacija ali volitev načelstva in nadzorstva. 4. Slu-
čajnosti. — Odbor. 11

Zoper prehlajenja in in kašelj pri konjih,

pri vseh polavah prehlajenja,
to je: mrzlici, izcedanju žlema
in gnojia z nosnic, otežkoče-
nem dihanju, izgubi teka, pre-
naglem spotenju in kašlju učin-
kuje zanesljivo Sadnikarjev
protikataralni prah za ko-
nje. Škatla z natančnim na-
vodilom 20 Din. Izdeluje in
razpošilja samo: Lekarna Mr. STANKO HOČEVAR.
Vrhnika 96. 306

Kupujte in prepričajte se da je

KOLINSKA CIKORIJA

izvrstni prideatek za kavo.

Korenje, peso, repo,

vse sveže blago, imam v manjši količini takoj za
oddati! Cene po dogovoru. — Povprašati je pri
Franc Struklju, Guncije št. 11, pošta Št. Vid pri
Ljubljani. 2

Sadno drevje!

Večjo množino sadnega drevja za pomladansko sa-
ditev, največ visokih jabolk, potem hrške in pri-
tlično drevje, samo boljše vrste, po dogovoru
znižane cene, ima na prodaj: Andrej Halner, Dor-
tarje 14, p. Škofja Loka. 3

Cepljene trte

prve vrste nudi na najbolj priporočljivih ameri-
kanskih podlagah z različnimi vrstami, katere se
razvidijo v ceniku, ki se na zahtevo pošlje brez-
plačno, ako se piše na kratek naslov: „Trsnicar-
ska zadruga Sv. Lovrenc v Slov. goricah, pošta
Juršinci pri Ptuju. 4

Za spomladno setev se prodaja:

4000 kg češkega semenskega ovsa po 3,50 Din,
5000 kg krompirja „Alma“ po 1,75 Din; 2000 kg
ajde, sive po 3.— Din. Nadalje 1 posnemalnik za
mleko za 600 Din na 120 litrov, ene železne grablje
za seno za 1200 Din. Vse brez vrec in ovoja
franko Novomesto, Fr. Malasek, Novomesto. 1

Ekonom (oskrbnik)

38 let star, več poljedelstva in živinoreje, z več-
letno prakso želi službe na večjem posestvu. Go-
vori več jezikov, gre tudi v inozemstvo. Naslov:
Albert Gogala, Sv. Križ, p. Moste pri Ljubljani. 6

Slabo prebavo želodca,

zaprte telesa, napihovanje, slabotno delovanje
črev, hemoroide (zlati žilo), povapnenje žil, iz-
puščanje itd. ozdravi kri-čistilni „Planika“ zdra-
vilni čaj. Zahtevajte v lekarnah izrečno „Pla-
nika“ čaj. Vsak paket je plumbiran in nosi na-
pis Lekarna BAHOVEC, Ljubljana (Kongresni
trg) ker ga samo ta lekarna izdeluje. Samo
taki paketi so pristni. Cena Din 20.—. Zahr-
vajte brezplačno poučbo knjižico. 8

I. JAX & SIN

Ljubljana,

Gospodstva c. 2

priporočajo bogato za-

logo. Pisalni stroji

Adler in šivalni

stroji za rodbino in

obrt.

Vozna kolesa Styria

Dürkopp, Orožno ko-

lo (Waffenrad). Ceni-

ki zastojni franko.

Deteljino seme

plačujemo po najvišji ceni. Sever & Komp., Ljub-
ljana, Gospodstva c. 2. 7

Dve breji svinji

proda Končar, Mišče pri Otočah. 5

Brinje, češplje, fige;

za žganjekubo ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljub-
ljana. Vzorice pošljem na zahtevo. 9

Iščem viničarja

starega 40—50 let, lahko je tudi oženjen brez otrok
ali samca (žena bi bila služkinja), mora imeti
prakso v vinogradništvu, sadjarstvu in čebelar-
stvu. — Dobi letno plačo, stanovanje in hrano.
Nastop 1. marca. — Pismo se je javiti pri Franc
Novak, posestnik, Dobrovnik v Prekmurju. 10

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Fra-
njo Kariol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo
akol naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani.
Tirjaški trg 3. Cena 10 Din. 249

VELETRGOVINA ŽELEZNINE

„MERKUR“

PETER MAJDIČ, CELJE

priporoča svojo bogato zalogo vsa-
kovrstne železnine. Rokodelsko in
gosp. darsko orodje. — Poljedelske
stroje, črpalke, sesalke itd. itd.

Najnižje cene! :-: Točna postrzba!

ŠAMOTNA TOVARNA

CELJE

Prva in edina specijalna industrija
izdeluje šamotno - in dinas - opeko
in malto i. t. d. 10

Tovarna volnenih odej, Celje.

Novo osnovana. Izdeluje pri-
stne volnene koce in druge
odeje za bolnišnice, turiste,
hotele in privatnike v pre-
prosti in najfinejši izdelavi.

Za krmljenje zahirane, oslabele in
rahitične živine je najboljšo sredstvo

TEŽAKOVO OLJE ZA ŽIVINO

ki je v te namene preizkušeno, ko-
ristnim priznано in priporočeno od
najvišje inštanace

„Bujlatriške klinike veterinarskog fakulteta in
Zavoda za živinogojstvo na Kr. sveučilištu
SHS. u Zagrebu s protokolom Br. 75. od dne
14. junja 1927. To olje dobavlja edino
tvrdka

M. TEŽAK, Zagreb
Gundulićeva ulica broj 13

ki pošilja na zahtevo navodila o uporabi tega
olja vsakomur brezplačno.

SVINJSKE SUROVE KOŽE PLAČAMO

prvo vrsto brez zarez in lukenj **Din 17.— za kg**
drugo vrsto „ 12.— „ „

svinjske kože hrvaških prašičev

prvo vrsto **Din 7.— za kg**
drugo vrsto „ 5.— „ „

Nabiralcem i Din več.

Prejem v našem centralnem skladišču na Dunajski cesti št. 23 pri POLLAK-U.

Tam se tudi prodaja najboljša in najbolj trpežne čevlje,
usnje in drugo po tovarniških cenah.

TOVARNA USNJA IN ČEVLJEV **Carl Pollak d.d. Ljubljana.**

VII 32.462 For
030026831

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/2 stran	Din 2400.—	1/8 strani	Din 400.—
1/3 strani	Din 1200.—	1/6 strani	Din 300.—
1/4 strani	Din 800.—	1/12 strani	Din 200.—
1/6 strani	Din 600.—	1/24 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtahn, Gor. Logatcu, Kostrivnici, St. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofiji vasi-Vojniku, Brežicah, St. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljkatve. Pri vagonških naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik 16—19 v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15 po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 150.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal-Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 180.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri celih vagonih Din 90.— za 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franko kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno

18/19% po Din 140. Za več vagonški odjem po dogovoru. Za na drobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 18/19% Din 143.—, vsak odstotek višje vsebine Din 6 več.

Na željo odda družba vrtnarjem in malim posestnikom umetna gnojila na drobno, t. j. na posamezne kilogr. po nastopnih cenah iz skladišča na Turjaškem trgu štev. 3. — Superfosfat po Din 1.25, Thomasova žlindra po Din 1.75, kalijeva sol po Din 2.—, mešano gnojilo za vrtove in za cvetice v loncih po Din 2.50 za 1 kg z vrečami vred.

Krmila:

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolišče po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Klajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.— za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—.

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50 za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po Din 15.— komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/2 kg Din 30, 1/4 kg Din 50, 1 kg Din 90.—.

Mazilo zoper zajce, Din 12.— za kg.

Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložitljiv aparat.

Moštne mere, žepne, mali format po Din 95.—.

Natrij bisulfid v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrofenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—, Srgo patroni po Din 7 za komad.

"Stopp" nastavke za škroplilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 165.—.

Škroplilnice franc. znamke „Automatique“ Din 680.—.

Škroplilnica za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozna z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in Patent razpršilnikoma Din 2900.—.

Škroplilnice ročne „Ideal“: male po Din 220.—, velike po Din 225.—.

Škroplilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160. (Razpršilniki za veliko ročno škroplilnico Din 18 za komad).

Trtne škroplilnice, bakrene, sistem Vermorel po Din 500, sistem Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450, original Komet Nechwile D 123 Din 500 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—.

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—.

Zveplovni trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Zveplalnik „Vindobona nahrbtni 26“ Din 500.—.

Zveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Vrtnarsko orodje, orig. tvrdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo od Din 33 do 140, vrtno in trtne škarje od Din 35 do 190.

Žage za drevesa od Kunde, Din 45.—, Din 52.—, Din 60.—.

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozarjamo mlekarne na znižane cene večjih posnemalnikov „Baltic“ in „Titan“.

Gumijski seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralci „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2200.—.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 l Din 540. M. O. za 60 l Din 1100, za 100 l K1. po 1500 Din, za 130 l K2. po Din 1700 ali isti stroj s podstavkom Din 2750.

Požiralnikove cevi za teleta 160 Din, za goved 320 Din.

Sirišče dansko, orig. Hansen v prahu, iz Kodanja, v dozah po 25 gr po Din 15.—.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 850, 360 cm po Din 865, 390 cm po Din 880, 420 cm po Din 900, 290/420 cm po Din 1050.

Teležji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 76.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.— za komad.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Lopate za šitjanje po 23 Din komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. sris v Kmetovalcu štev. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—.

Peresa k vrtnim škarjam po 1 Din komad.

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—.

Sackov plug R14MN po Din 1600.—.

Sackov plug D10MN po Din 1040.—.

Sackov plug D8MN po Din 1000.—.

Sackov plug D7MN po Din 920.—.

Sackov plug D6MNR po Din 770.—.

Sackov plug D5MNR po Din 700.—.

Oklopne jeklene deske za Sackove pluge D7 MN po Din 90.—.

Črtala za Sackove pluge D7 MN po Din 30.—.

Sackovi plužni lemeži 7M24 po Din 52.—, 6R24 po Din 48.—.

Sackov obračalni plug NW7 po Din 970.—.

Sackov obračalni plug NW5 s črtalom in premično osjo po Din 1200.—.

Sackov obračalni plug (glava HAW5 po Din 470.—.

Sackov obračalni plug (glava HAW7 po Din 520.—.

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—.

Sackov brabantski obračalni plug BW5 po Din 1500.—.

Sackov osipalnik M po Din 700.—.

Sackov osipalnik BHR po Din 400.—.

Sackov osipalnik (glava) HSE po Din 310.—; M za 7”

Sackov podzemni plug (glava) X11 po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—.

Sackov izruvač za krompir (glava) s 7 rogli po Din 320.

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—; (glava) XXV (kopačice) po Din 440.—.

Sackov marker za saditev krompirja XVIII po Din 450.

Sackova enokolesna plužna XXVIII po Din 140.

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

Brane:

Sackova 2 delna njivska brana I po Din 1350.—.

Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—.

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—.

Njivska brana SE2 po Din 700.—.

Travniška brana A3 po Din 680.—, A4 po Din 690.—.

Travniške brane z zvezdnimi členki SA3 po Din 820.—, SB3 po Din 900.—.

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 4020.

Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/2 po 3600 Din.

Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/1 po Din 2600.

Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1350.

Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1520.

V zalogi imamo naslednje stroje svetovnoznanih tvernic kmetijskih strojev

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

za katere je v Sloveniji Kmetijska družba prevzela vodstvo poslov.

Univerzalni jekleni plugi:

UP5 — z samovodom, črtalom, plužno s premično osjo, z rezervnim jeklenim lemežem, za globočino 16 cm; teža 71 kg Din 825.—.

UP6 — isto, za globočino 16 cm; teža 74 kg, Din 870.—.

UP7 — isto kot pri UP6, za globočino 18 cm; teža 82 kg Din 960.—.

UPS — isto, lahek, za globočino 13—16 cm; teža 62.5 kg, Din 640.—.

UPG — isto, Din 650.—.

UPR — isto, Din 650.—.

D6MN — isto, za globočino 13—16 cm; teža 69 kg, Din 910.—.

Brane:

MES5 — železne, njivske, dvodelne, Din 735.—.

MES6 — železne, njivske tridelne, Din 1100.—.

MES7 — težke, tridelne, Din 1165.—.

Št. 19 — 65 kg železne, njivske, tridelne, Din 695.—.

E1 — verižne, travniške, 198 cm široke, teža 95 kg, Din 1595.—.

Planeti:

Št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 740.—.

Št. 18 — ročni, Din 170.—.

Slamoreznice:

Št. 74 — z ustjem 11”, s klinjama na zamašnjaku, Din 2255.

Št. 72 — z ustjem 8”, s klinjama na zamašnjaku, Din 2190.

JEK — s klinjama na bobnu, Din 1240.—.

JEK — s klinjama na bobnu, Din 1485.—.

CEJ za pogon z motorjem ali vitlom, Din 4440.—.

Reporeznice:

C — z 4 vrstami nožev na vrtni plošči, Din 615.—.

DF — z noži na bobnu, Din 815.—.

Robkači:

RR — za ročni pogon, izdelan na dan 40—50 hl, Din 1175.—.

RRN — za ročni pogon, izdelan na dan 40—50 hl, Din 1255.

Stroji za napravo zdroba:

Št. 3 — z obojestransko narebrenimi mlev. ploščami, debelost zdroba se da uravnati, Din 585.—.

Št. 5 — z dvema narebrenima jeklenima valjčkoma, debelost zdroba se da uravnati, Din 1925.—.

Žitočistilniki:

Št. 8 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet, Din 2650.—.

Št. 7 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet, Din 3700.—.

Vitlji (gepelni):

G — za 2 konja, Din 7790.—.

Z — za 1 konja, Din 4950.—.

Posnemalniki:

„Olympic“ P1 za 80 l na uro, Din 1270.—.

„Olympic“ P2 za 120 l na uro, Din 1640.—.

Pinje:

„Olympic“ št. 1, za 5 l, Din 620.—.

„Olympic“ št. 2, za 10 l, Din 750.—.

„Olympic“ št. 3, za 15 l, Din 1225.—.